

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 82.

V Ljubljani, v ponedeljek 13. aprila 1885.

Letnik XIII.

Gospodje volilci!

Naši kandidatje za letošnje dopolnilne volitve v mestni zbor Ljubljanski so:

V II. razredu,

ki voli v torek 14. dan aprila:

Peter Grasselli, hišni posestnik;
Franc Potočnik, c. kr. stavbeni svetnik v pokoji;
Ljudevit Ravnihar, svetnik c. kr. deželne sodnije;
Toma Zupan, c. kr. profesor in vodja Alojzijevejšča.

V I. razredu,

ki voli v četrtek 16. dan aprila:

Henrik Ničman, bukvozev in hišni posestnik;
Dr. Jos. Starè, hišni posestnik in c. kr. pristav finančne prokurature;
Josip Tomek, grajščak;
Janez Velkavrh, posestnik tovarne.

Národní volilni odbor.

Vera in omika.

Na uhó nam doné v duhu topov gromovi v daljni Afriki; od ondó se nam javljajo dan na dan nove vesti o krvavih borbah, ki jih bije angleški narod in ž njimi recimo cela Evropa proti divjemu fanatiku, ki vznemirja one krajine. Ni še dolgo tega, ko smo čuli, da je v tem boji svoje življenje zgubil mož, ki si je splel že dokaj lavorik na bojnem polji; z njegovo smrtjo vred javljala se nam je tudi smrt mnogih družih, ki so slušajoči ukaze domovine svoje, srčno ostali na svojem mestu. Mahdi je zmagal! ta klic je odmeval s strahoto v naših ušesih; Gordon je padel! ta druga novica ga je storila še tem strašnejega, Vsi, brez izjeme, cela Evropa se je užalostila, vse je imelo najsrčneje so-

čutje nad padlim junakom in resničen gnjus nad barbarskimi zmagovalci.

Kaj je li vzbudilo to srčno zanimanje v nas, saj v obče v naše razmere tak dogodek ni prinesel nikake spremembe; rekli bi skoraj, bil je za nas kot jedno skupino, ki smo ločeni od njega in njegove države, brez pomena. In vendar ni tako! Zakaj se je pa boril Gordon? Kaj je namera Angležev, da pošiljajo svoje sinove v peščene pustinje, koder jih muči vročina, trapi nenavadno ozračje? Omika onih narodov, ktere hočejo vredno uverstiti v venec do sedaj že omikanih narodov. To je edini pravi odgovor! In ta odgovor nam tudi že pové vzrok, zakaj smo mi imeli sočutje z vojnikom tujega rodú, kako to, da nas je osoda njegova nenavadno ganila.

In konferenca, ki je zborovala v Berolinu, ter ondúkak preresetavala, kako naj bi se naselbine v Afriki omejevale, je-li ni imela ravno tistega namena? Vseobčno omiko širiti, to jej je bilo prvo geslo, ki se jej je zdelo dovolj važno, da je dolgo časa preiskovala sredstva in pomočke, po katerih bi se to dalo doseči.

Lahko bi še ktero rekli o Francozih v Kini, toda že dovolj se razvidi iz povedanega, da je omika dragocena stvar in da uvajanje njeno ni lahko in na migljaj storjeno. Države so že potrosile milijone denarja, milijone življenj so že žrtvovale, ko so izpolnjevale te svoje namene.

Je-li se pa omika ne dá drugače pripraviti h kakemu ljudstvu, nego z orožjem, je-li je ojster meč ali nabita risanica v resnici edino sredstvo, ki vede do tega visocega smotra? Žalostno bi bilo, ko bi bilo to res tako, toda v zavesti svoje vere, v ponosu na to, da smo katoličani, kot taki lahko nasprotno trdimo, lahko tudi dokažemo. Vera naša je brez najmanjše kapljice krvi cele narode omikala in jih sposobne storila k rednemu, delavnemu, premišljenemu, treznemu, tedaj: olikanemu življenju. Brez morilnega orožja so vojščaki naše vere pridobili Bogu in svetu že milijone duš in jih še dobivajo, še sejejo med nje seme prave omike, ki na verski

podlagi krepko vzrašča in brez dvombe preje ali sleje viden in vžiten sad obrodi.

Ti vojščaki naši so oni skromni možje in mladenci, ki v blagi gorečnosti ostavljajo dom in druge svoje, samo iz tega namena, da daleč tam za morjem ubogemu ljudstvu, ki še v temi divjajstva spi, odpró njihov pravi dom in jim pokažejo, koga jim je ljubiti, ti omikanoseci so oni srčni možje, ki se ne plaše pred nobeno nevarnostjo, ki se ne vstrašijo najhujših sovražnikov, ki jim od vseh strani preté, ki celó smrti smeh in krepko svoje čelo stavijo v bran, ki ne gredó v smrt in nevarnost iz slepe pokorščine, marveč iz prepričanja, da delajo za dobro stvar in da jim plačilo ne more oditi, to so — katoliški misijonarji.

Meča nimajo ob svoji strani — pač na prsih se jim blišči; toda ne rani nikdar, marveč le ozdravlja, ne seka, marveč le obvezuje — sv. križ je to njihovo orožje. Tudi nabasane puške ne nosijo na svojih ramenih; njihovi svinčeni prah, njihove kroglice niso namenjene za meseno srce, marveč za čut, za dušo; blagi nauki sv. vere, lepi poduki, ki jih sejejo in polagajo v srca ubozih revežev, so kroglice, ki prodirajo v dno duše, a ne umoré, marveč le oživljajo, le v živahnost in bujnost priključujejo. Tudi štita nimajo na svojih prsih; čemu jim bo, saj tako radi ponudijo same sebe in svoje truplo kot žrtvo; saj se ne plašijo smrti, ne bojé nevarnosti, za ščit jim služi versko njihovo prepričanje; ta jih brani, ta jih krepi, ta jih tudi do zmage pripelje.

Omiko širiti z orožjem, s prelivanjem krvi se pravi oblake z oblaki, z dežjem preganjati, temo s temo plašiti: le katoliški misijonarji umejo pravo pot in hodijo po njej, ko širijo omiko; miroljubni so, s sladkim pozdravom „Mir vam bodi“ prihajajo med divjake, in prinašajo jim tudi mir; sv. križ postavljajo kot znamenje, da so jim besede resne, in da se jim zdé brez premisleka važne; ta sv. križ zasade kmali vrhu cerkvice, ki se dvigajo kakor večni spomeniki, kakor mejni kameni, kakor potni vodniki iz pustih in divjih tal.

In ista Italija, ki je največjemu katoliškemu

LISTEK.

„Dvanajsterim večerom“ drugi dodatek.

(Dalje.)

Da, v tej samoti sem resnično želel ostati in umreti; nikdar se nisem še tako odkrito razodel. Toda kaj zamorem, ako je božja volja drugače hotla. Skaljen mi je bil samotni mir prvič s tem, da se mi je naložila butara višega učiteljstva v bogoslovji. Potem pa še nekaj družega mi ni dalo vživati mirú. Iz svoje samote zrl sem se kot varuh izročene mi premile mladine skrbno na vse strani, da se ne vtepe v izvoljeno čedo volk od strani, ne nevihta ali toča od zgoraj. A glej, ravno tū, ravno tū kapičiti so se jele zadnja leta megle, ki so vedno bolj obvlekle jasno nebo, dokler niso solnce zakrile; in megle zgostile so se v preteče pogubne oblake. To nebo, duševno obzorje, mislim, in solnce, ono solnce resnice in pravice, ki je Jezus Kristus sam, megle pa in oblaki so protikrščanski nauki, ki so jih v podobi leposlovnih proizvodov naši pisatelji začeli razširjati po Slovenskem. Ti oblaki modernega neverstva, ktero

se lepša z besedo prosvete, zabranjevali so začeli mladini pogled v obličje večno jasne, ogrevajoče in oživljajoče resnice. [Marsikako očesce, zalo, nedolžno očesce, skalilo se je, in ko sem spet vanje pogledal, oj, oj, iz njega ni več odsevalo sveto nebo; oj, oj, kdo ga je pa vzal! In šel sem, in zasledoval ljutega sovraga, da bi ga zmelel; in res, po vstrajnem zasledovanju zasledil sem ga: bil je kriv prerok v podobi pisatelja, modernega, brezverskega pisatelja, pravim, ki je s sladkimi besedami, ki je z gladkimi verzi odprl si vhod v mlado srce; ki je skalil oko, ki je nebesa ukradel!]

In jaz naj bi kaj takega dalje prenašal? Ne. Quos ego — sem rekel v sveti jezi. Ali pasti, ali zmóči! Ko so pridrvili pogubno črni oblaki, v naročji svojem noseč leđeno zrnje, ki zdaj zdaj žuga sklestiti s trt in sadnih dreves sladki sad, ko so se ti oblaki črni nakopičili nad vinogradom, tedaj začne kmet, ko si drugače pomoči ne more, streljati v črno vojsko, da bi jo razgнал z nad glave. Kaj takega, mislil sem, je tudi meni storiti, ako hočem zavrniti pretečo nevihto. Streljati je treba. Ne tajim sicer, da niso teh let tega tudi drugi že skušali. A zdi se mi, da ne dovolj pogumno, ne dosledno. Pomeril

je sicer tū pa tam kdo, da bi strelil, toda ali je obrnil top preveč po strani, tako da ni zadel, ali pa se je smodnik le pri luknjici zažgal — malo je zabliščalo, toda bilo ni ne groma, ne strele in — svinčenka ostala je v cevi.

Take késnosti nisem mogel več strpeti. Zatoraj sem nastavlil in začel streljati v sovražno vojsko. Ako je pa pri tem streljanju zadet tudi naš ljubljani pesnik, kaj morem zato? Zakaj pa se je vedno potikal med sovražnimi četami? Kam je pošiljal proizvode svoje divne Muze? Ali ne v tisti „Zvon“, kteri je prevzel nalogo spodkopavati vero slovenski inteligenciji? Ali ni z „Zvonom“ in njegovimi početniki tako tesno zraščén, da se od njih ne dá odtrgati, ne brez njih razlagati? Je-li bilo treba tako slepo vdati se jim in priseči v njihove nazore? In kje se nahajajo največi slavitelji, ne rečem, njegove pesniške popolnosti, ker to bi ne dalo povoda prepiru, ter to mu tudi nasprotniki pripoznavajo, a slavitelji, pravim, njegovih nazorov? In zdaj, ko je napaden, ko je ranjen, ktera stran se čuti ž njim zadeta, ko ga ž njim hujše boli, kdo zanj bolj kriči? So to morda oni možji na Slovenskem, ki se odlikujejo po svojem odličnem katoliškem čustvu? Ali

vstavu za širjenje omike odvzela premoženje, hoče, da čudno, jako čudno: napravlja se sama, da bi širila oliko po afrikanjskih pustinja! Tu ni treba veliko še govoriti; uspeh je nam že sedaj jasen, vendar uvidimo pa jasno iz tega, da je država, ki je pappezu odvzela svetno oblast ter ga zaprla v Vatikan, za vse sposobna, tudi za to, kar se nam navadnim ljudem, jako neumno zdi! Uprav iz Italije ste pred kratkim izšli dve četi krepkih borilcev za omiko; en del se je napolnil v Kino oznanjat pravo vero, drugi pa v južno Ameriko — tja v daljno Patagonijo. Take ekspedicije bodo imele svoj uspeh, in ga imajo vsekdar in zato — ? Kaj je pri tem naša dolžnost, to si lahko vsak sam odgovori.

Tajnikovo poročilo o delovanju „Slovenske Matice“ l. 1884.

Slavni zbor! Potrebnejše popise odborovega delovanja podaje matičarjem, kakor v družini letih tudi letos „Letopis“ sam. Vendar je naloga moja, podati v običnem zboru nekaj pregled tega delovanja, ter opozarjati posebno na nekatere važnejše točke.

Od zadnjega rednega velicega zbora, ki se je vršil 5. decembra 1883. l. v čitalnični dvorani, se je odbor pravilno shajal in večkrat zbral v sejo, kjer so se pretresovale in reševale vse najvažnejše društvene zadeve. Bilo je šest večjih skupščin, in sicer 9. januarja, 11. junija, 14. julija in 12. novembra 1884 ter 14. oziroma 18. februarja in 21. marca 1885. leta. Dnevni red tem zborovanjem je bil vedno zelo obširen, včasih toli, da se je moralo s posvetovanjem prenehati, ter je kacega drugega dne nadaljevati. Odbor je skrbel zato, da so se družabniki lahko takoj seznanili z vsemi njegovimi ukrepi, ter je priobčeval izpiske iz sejnih obravnav v časopisih, sicer jih pa posnamejo udje lahko iz „Letopisa“, v kojem so natisnjeni.

Vselej, kadar je bilo treba, da se reši kaka gospodarska ali književna društvena zadeva, sešla sta se gospodarski, oziroma književni odsek, ter imela prvi sedem, drugi tri posvetovanja. Gospodarski odsek se je sešel 26. januarja, 10. maja, 8. novembra in 28. decembra 1884 ter 7. januarja, 30. januarja in 22. marca 1885. leta; književni odsek pa 19. januarja, 5. aprila in 20. decembra 1884. leta. Sej so se vdeleževali večinoma le Ljubljanski odborniki, izjemoma tudi bližnji vnanji. Tu pa tam je poslal kak vnanji odbornik o tej ali oni zadevi svoj pisмени nasvet, da se je potem o njem v seji posvetovalo in sklepalo.

Družabniki so dobili za 1884. leto troje društvenih knjig, koje so se jim razposlale v zadnjih dneh pretečenega in v prvih dneh letošnjega leta. Knjige so obsegale 49 tiskovnih pol in sicer a) „Letopis“ za 1884. leto 22³/₄, b) „Črtice duševnega žitka štajarskih Slovencev“ 18¹/₄, c) Lovski zapiski II. del 8 pol.

Letopis so dobili gospodje društveniki zelo v isti obliki, kakor v prejšnjih letih. Tudi v zadnjem

letu je bilo namreč odboru pri odbiranju tvarine vodilo, da v Letopis spadajo v prvi vrsti kolikor mogoče izvirni spisi znanstveno-poučnega ali pa zabavno-poučnega zadržaja. Oni del Letopisa, ki obsega poročilo društveno in imenik družabnikov se je primerno skrčil; izločile so se iz njega vse nepotrebne podrobnosti, ter objavili pred vsem vsi odborovi sklepi.

Z dr. Pajkovimi „Črticami“ je hotel odbor podati družabnikom nekoliko kulturno-zgodovinskega gradiva, katero se je v matičnih knjigah že delj časa pogrešalo. Po njegovem mnenju ustreza ta knjiga zahtevam te vrste in je gotovo dobro došla posebno štajarskim Slovence.

Kot tretja knjiga izšel je II. del „Lovčevih zapiskov“ Turgenjevovih v Remčevi prestavi, toraj knjiga beletrističnega obsega.

Odbor sicer ne vé, je li zadovoljil društvenike z razposlanimi knjigami ali ne, tega jih pa lahko zagotovi, da mu je bila glavna naloga, dosežati po moči društveni namen ter delovati v njegov blagor in prospeh.

Tudi zaradi letošnjih društvenih knjig sta se že posvetovala odsek za izdavanje knjig in pa odbor. Sklenilo se je pred vsem, da „Matica“ izda „Letopis“, kolikor mogoče v isti obliki, toda obsežnejše kot lanski. Gradivo naj bi mu bilo slično lanskemu, vzeto iz različnih znanstvenih strok in gledalo naj bi se na mnogovrstnost. Tudi naj bi se vanj ne jemali predolgi spisi. Da se preskrbi s potrebnimi rokopisi za „Letopis“, objavil je odbor v ta namen tudi letos poziv do slovenskih pisateljev ter se nadeja, da dobi v prav kratkem zadostno število primernih rokopisov. Nekoliko jih ima že na razpolaganje, nekaj jih ima pa obljubljenih. Omenjeni naj bodo: a) „Južno-avstrijske dežele za časa Leopolda I.“, od g. prof. Raiča; „Ženitovski obredi po Gorenjskem“, od † Remca; „Iz ilirsko-bistriškega dialekta“, dodatek slovensko-nemškemu slovarju od prof. Žnidaršiča; „Slovenske vrače“, od g. Navratila; I. del „Kranjske statistike“, od g. tajnika; „Iz Peharčevega dnevnika za časa francoskih vojsk“, od g. Tomšiča; isti gospod bo nadaljeval tudi „Slovensko bibliografijo“. Vrh tega ima odbor od družih spretnih gg. pisateljev zagotovila za manjše ali večje doneske „Letopisu“. Pri tej priliki naj omenjam, da je „Matica“ kupila od g. Križnika jako marljivo nabirano in zelo obsežno zbirko „Slovenska bibliografija od l. 1832—1867“. Ta zbirka, primerno predelana in porabljena bo jako zdaten donesek splošni „Slovenski bibliografiji“, na katero se mora prej ali slej misliti, ker smo tacega repertorija v resnici živo potrebni.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. aprila.

Notranje dežele.

Državni poslanci sešli se bodo ta mesec še enkrat na Dunaji, da se na slovesen način za-

tvori šestletna doba sedanjega državnega zbora. Ta čin svečanosti izvršil bode presvitli cesar in kralj sam na svojem prestolu in se je ravno vsled tega nadjati, da se bodo zastopniki samoupravne stranke in njeni prijatelji, kolikor se bo le dalo, polnoštevilno sešli k prestolnemu govoru in slovesnemu zaključenju državnega zbora, da jim nagajivi levičarji še v poslednjem trenutku štrene ne zmedejo. Storiti sicer ni več kaj prida, toda presvitlemu vladarju bi se moralo vendar vrlo za malo zdeti, ako bi ga pri poslednji svečanosti vladi prijazna desnica toliko prezirala, ter bi se ne sešla kolikor mogoče polnoštevilna.

Velehradska slavnost tisočletnice svetega Metoda „N. fr. Pr.“ nič več spati ne dá. Vse mogoče načine nevarnosti vidi v Velehradu nakopičene in je židovski list prav do dobrega prepričan, da mora hoté ali nehoté iz tega veleslovanskega romanja krvava vojska nastati med Avstrijo, Nemčijo, Rusijo in pa balkanskimi državami. Toraj — svet bo začel goreti! Oj ti peklena hlimba! Ne išči pezdirlja in nevarnosti, kjer dobro veš, da je ni; poišči pa brun v lastnem očesu. Na svoje Bismarkovo malikovanje se ozrite veleizdajice in sami sebe za nos primite, pa boste takoj vedeli, pri čem da je z bodočo vojsko v Avstriji. Zadosi jasno izražali ste svoje koprnjenje po železnem kancelarji, da bi vam pošten Avstrijan še verjeti zamogel za vaše pridušanje o avstrijski domovinski čuti!

Konservativna stranka v Avstriji bode pač glasno ugovarjala vsiljevanju, s katerim se ji hočejo nemški velikošolci po avstrijskih univerzah vsaj po imenu vriniti. Pisali so namreč ti neodrešenci Bismarku za 70letnico pisanje, katero ima ravno toliko psovka za Avstrijo, kolikor je ondi pohvalnih izrazov za Bismarka. Podpisali so pa tisti izliv neršenih želja svojih: „konservativna društva dijakov po avstrijskih velikih šolah“. Da bode našim prijateljem znano, kakošen duh, da je med to „konservativno“ avstrijsko šolsko mladino, naj sledi adresa vdanosti in klečeplastva sama. Glasi se: „Vihar veselja pretresa vsako nemško srce na dan, kedar se narodni velikan našega (?) naroda ozira na 70 let brezmerne slave in blagoslova polnega življenja! Vaš veleum dvignil je naš narod iz sramote nad vse (!) narode po celem svetu; z železom in krvjo skoval je mogočno državo Nemcem, ki smo bili tako dolgo brez prave domovine, na čast in v obrambo in na kljub orožju celega sveta. ... Ako toraj danes pobožna želja za Vaš blagor vse Nemce objema, v kojih sreih se le še iskrica hvaležnosti nahaja, se tej vroči želji pridružujejo tudi Nemci živeči po drugih državah, ki kljub temu ne bodo nikdar pozabili, da so z Vami zvezani po neoljnih vezeh sorodstva krvi in jezika, vere (?) navad in preteklosti (kaj pak da — Kraljevi gradec!) kakor tudi bodočnosti. Naj bo toraj tudi nam, nemško-narodnim velikošolcem po Avstriji dovoljeno, da zakličemo Vaši svetlosti častitko, da naj vam bode dovoljeno kolikor najdalje mogoče delovati na korist in slavo Nemčije v najvišji meri. Vaši knežji svetlosti zvesto vdane konservativne dijaške zadruge po avstrijskih velikih šolah.“ Lepo je to, kaj ne da, in Avstrije blagor je po takih potomcih že zagotovljen, kakor bi bil z žebljem pribit. Žal, da ga ni v celi Avstriji človeka, ki bi na merodajnem mestu s povzdignjenim glasom vprašal: „Quousque tandem!“ A prijatelj, to so Nemci, ki tako veleizdajske kozle preobračajo; če bi bili Slovani potem bilo bi kaj drugega.

Vnanje države.

Srbija si pomaga na vse kriplje, kakor si je svoje dni na Nemškem marka Brandenburg pomagala iz ozkih poveljev, da se je razprostrla do

niso marveč oni, ktere je krstila katoliška zavest za liberalce, bodisi že odločne ali zmerne? In zakaj se ravno ti zanj toliko poganjajo? Gotovo le za to, ker vedó, da je duh njegovih poezij soroden njihovim lastnim načelom.

Za besede, za gole besede in za obliko se ne bo nikdo toliko poganjal, nikdo toliko je brnil. Oblika je mrtva, litera occidit, spiritus vivificat, duh je, misel je, ideja, ki oživlja, ki vzbuja, ki pozivlja človeštvo na boj. In oblike saj ni tudi nikdo napadal. O idejah suče se boj. In ako sem govoril o našem protiverskem slovstvu, ako sem zadel tudi našega pesnika, zgodilo se je zato in le zato, ker sem našel, da se je preveč dal jim oslepiti in zapeljati, tako da zamorejo njegove poezije sosebno neskušeni mladini biti nevarne. To mladino, Bog mi je priča, ljubi Mirko, imel sem pred očmi pri vsaki vrsti, ko sem pisal. Ob enem sem pa tudi hotel opozoriti Slovence, kako globoko smo že zabreli v krivi idealizem in kam moramo v kratkem priti, ako spet se ne obrnemo na eno pot, katero nam kaže sv. vera, ki je edino prava pot. Skrajni čas je, da to sprevidimo, da se zavemo. To sem nameraval, ko sem pero zastavil, ta je moja zavist, ta moja slavo-hlepnost, da, ta je moj ponos!

Le eno mi je žal pri tej borbi, dragi Mirko, kakor sem že prej omenil, le eno pravim, da sem

namreč naenkrat iz svoje samote pahnen v javnost, dasi sem vedno želel svetu nepoznan ostati in na skrivnem po svojih močeh delovati v čast božjo in v prid človeštvu. To željo sem gojil in se zatoraj javnosti, dokler sem mogel ogibal. O da bi vendar moje ime skrito bilo, da bi mi bilo dano od daleč nepoznanemu to gibanje opazovati, povspeševati je. A ker so razmere drugače nanesle, rekel sem: bodi si! Da, bodi si. Kar sem javno govoril, sem dobro premislil, bil sem si popolnoma v svesti o tem, kar sem zapisal. In pripravljen sem sveto stvar zagovarjati in ne umakniti se, dokler je zadnji dih v meni. V to mi daje pogum dobra vest in stvar sama, kateri služim.

Takega boja, boja za najviše ideje, za ktere se je borilo človeštvo vseh časov, kdo bi se sramoval? Plemenit boj je to. Bodimo pa pri tem, med sabo odkriti, kar vsak nameruje, očitno povédi, beseda naj misli ne prikriva, ampak odkriva. Meni in mojim somiselcem je edino le za čiste katoliške principe (načela) ti so edino pravi. Zatoraj bi bilo želeti, da tudi naši nasprotniki, ako so pošteni in pogumni, da tudi oni očitno in jasno povedó, zakaj jim gré. Ako jim je res za brezverska liberalna načela, se jih morda sramujejo? Kaj je pa lepše, kaj slavnije, kakor biti liberalen? Na dan toraj, da se spoznamo, da se gledamo od obličja do obličja. Potem bodo

vsaj izginili izmed nas oni revni polovičarji, ki niso ne beli ne črni, ne krop ne voda, ki danes hodijo z Bogom, jutri s hudičem.

Dovolj za zdaj, čas je, da se vrnem k svojemu predmetu. Na kar mi je pred vsem odgovarjati, je ona protikritika v „Slovenici“ prijavljena pod naslovom: „Človeka nikar“. V tej skuša moj g. nasprotnik poezije Gregorčičeve oprati madeža panteističnega, kterege sem jim očital.

Pred vsem pa moram zavriniti, kar mi g. nasprotnik očita gledé obsodbe našega pesnika. On piše:

Gosp. M. trdi „z odločno besedo“ da priznava in uči g. Gregorčič „usoden panteizem“, „panteističen fatalizem“, „pesimistični panteizem“, „panteistični fatalizem“, da taji Boga, da „se zdi“, da taji prosto voljo človekovo; da ložej obsojuje Boga, pohušuje ljudstvo itd.

S temi besedami je g. nasprotnik mojo obsodbo vendar nekaj poostril. Res sicer, da se gori navedeni izrazi v moji oceni nahajajo, vendar treba vedeti, v kakem stiku stojé.

Izraza „usoden panteizem“, „panteistični pesimizem“ rabim, kjer govorim o Tavčarji, v „panteistični fatalizem“, pravim, da je pesnik zabredel, „pesimistični panteizem“ ali pa „budaizem“, da so nekteri hotli najti v njegovih pesnih. Dalje

današnjega — nemškega cesarstva. Opazovajoč razvoj Srbije v narodnogospodarskem, kakor tudi v vojaškem oziru, vrnila se nam je nehoté navedena primera. Razloček seveda je ta, da so Brandenburgžani ali bolje Hohenzollerji do svojega prodirajočega razvoja imeli pravico napisano na konci meča, Srbija ima jo pa v zgodovini jugoslovanstva. Kar bo morebiti Srbija v teku časa še postala, to je ona že zdavnej bila, namreč veliko jugoslovansko cesarstvo, katero se je pod carom Stefanom Dušanom leta 1336—1359 raztezalo po Iliriji, Traciji in Macedoniji ter se je pod carom Lazarjem leta 1389 na Kosovem polji razbilo popolnoma. Srbija ima toraj stare pravice, katerih odrekati ji nihče ne more, ako se misli po Balkanu razprostrti. Če nas vse ne moti, je Srbija tudi na to svoje oči obrnila, kajti potegnila si je po celi kraljevini od Belega grada do Vranje na turški meji železno cesto, katero hoče sedaj še popolniti s poprečnimi progami proti Dunavu in Bosni, na desno in levo. Vojsko si tudi polagoma popravlja in pomnožuje. Počasni so sicer njeni koraki, toda varni so in toraj tem bolje gotovi. Ravno sedaj pomnožuje svojo armado za pet batalijonov pešcev in se bo vsaka divizija toraj za jeden batalijon pomnožila. Konjica se bo tudi pomnožila, ker se bo dosedanja telesna straža preosnovala v huzarje, katerih se bode cel polk postavil iz novega. Za kraljevo stražo in dvorno službo napravili bodo dvorno orožniško četo, ki bode stopila na mesto sedanje dvorne straže. Vrh tega spremenil se bode cel polk pešcev v garden polk, iz katerega se bodo vzorne čete sestavljale in popolnjevale. Enako si tudi mnogo prizadevajo pri zboljšanju svojega topništva. Podžiga jih pri tem delu misel, da ima Avstrija svoje oči na Solun obrnjene, katerega bi pa tudi Srbija rada. V najnovejšem času se ta ideja še skoraj prav nalašče po Belemgradu razširja, da bi se še te borne simpatije, kolikor si jo je Avstrija v poslednjem času s težavo ondi priborila, popolno vničile.

Rusi so še vedno stari tiči. Marsikomu starejih izmed nas bode še v spominu, kako se je godilo o svojem času v Krimu. Pozno v jeseni l. 1853 je bilo namreč, ko je ruski viceadmiral Nacinov turško flotilo pred Sinopem zasidrano po nekem „neljubem naključju“ s svojim brodom zgrabil in do poslednje podgane vničil. Nekako podobno „neljubo naključje“ imeli smo nedavno v Afganistanu ob reki Kušk, kjer je ruski general Komarov Afgance nekoliko za žilo potipal, ki so pa tako neusmiljeno vpiti jeli, da so jih v London slišali, od koder so takoj v Petrograd nekaj „ultimatum“ (odločno zahtevanje za pojasnenje obstoječih razmer) poslali. Giers je na angleški „ultimatum“ s prirojeno mu diplomacijo odgovoril, da je ruskemu caru jako žal, da se je njegovemu generalu v Afganistanu tako „neljubo naključje“ primerilo, ter se nadja, da to „naključje“ ne bo oviralo dobrega sporazuma med Angleži in Rusi. S tem so Rusi že a priori Angležem palico iz rok zbili, če tudi je dokazano, da je general Komarov Afgance tako rekoč na jako zvijačen način zvabil v past, kjer jih je potem strl. Stališča, ki so jih Afganci Rusom nasproti zavzemali, so mu bila jako nepriljučna, toraj je Komarov svojim sprednjim četam zapovedal, da naj se za toliko in toliko naprej pomaknejo proti afganski meji, proti Penšdehu. Afganci so v tem gibanju, ki ni drugzega nego le nastavljena past bila, videli resen napad in so od svoje strani tudi prodirati jeli. To je pa ruski general zopet za napad smatral, če tudi je prodiranje po svoji zvijači sam provzročil in — puška je jela pokati. To je bil začetek, kakošen bode konec, pokazala bo bodočnost.

Dva stara znanca, *Anglež* in *Rus* stojita si

res, da govorim o laži in krivem proročtvu, a tudi tu ni govor direktno in najprej o našem pesniku, ampak o pesnikih sploh, katerih ideje se ne zlagajo z resnico. Takim očitam laž itd., našem pesniku pa, se ve da, le toliko, v kolikor zasluži.

Zgoraj navedeni reki toraj v tem stiku, kakor sem jih jaz rabil, vendar eno in isto ne pomenijo, kakor hoče moj g. nasprotnik, ki jih je iz stika iztrgal.

Pač pa je moja obsodba Gregorčičevih poezij oni sicer podobna, vendar nekaj milejša. To se razvidi jasno iz onih mest, kjer naravnost in direktno sodim pesnika samega. Rekel sem pa, da pesni, kakor so „Petje vjetega ptiča“ in „V celici“, diše, močno diše po panteističnem duhu; trdil sem dalje, da nauk o hotenji, kakor ga najdemo izraženega v nekterih poezijah, je popolnoma protinaraven, soroden panteističnim doktrinom, ali pa prav za prav popolnoma panteističen. To je vendar vsaj nekaj drugače, milejše, kakor da bi mu očital naravnost goli panteizem. To je pa moj g. nasprotnik popolnoma prezrl, česar bi nikakor ne bil smel, posebno ko nam gre za tako delikatne reči.

(Dalje pri.)

s puško v roki in z napetim petelinom nasproti, drug drugemu še vedno zagotavljajoč, da je vse to le zarad javne varnosti. Rusom zdeha se po Afganistanu in Belužistanu, iz katerega bi se dalo v Indijo skočiti, Angleži se pa ravno tega bojé. Le škoda, da so ravno dandanes tako osamljeni na svetu; kajti tisti poldrugi prijatelj in zaveznik, kar ga imajo, jim ne bo kovanja iz žrjavice pobral. Le oglejmo si ga. Pol prijatelja sme se imenovati Italija, ki je šla iz lastne dobičkarije na obali rudečega morja, in cel prijatelj Angležev je pa afganski emir Abdurrahman; toda za tega poslednjega prijaznost morajo mu šteti vsako leto precej zdatno svoto noveev, da se mu prijaznost ne ohladi. S takimi prijatelji, kakršnih ima še tudi po Indiji nekaj, Angleška nasproti Rusom ne bo veliko ali nič opravila. Kam naj bi se Angleška toraj le obrnila po zaveznika za ta slučaj? Kam drugam kakor na Bospor v Carigrad; to bi bilo pa za Ruse kakor nalašč, kajti ruska politika je dandanes še vedno tista, kakor je bila pred 30 in pred 50 leti. Polumesec doli z Aje Sofije v Carigradu in pa zopet križ na njegovo mesto, kjer se je že lesketal pred 500 leti! Tej ideji se Rusi kljub tolikim letam še niso prav nič izneverili in jo bodo ob prvi priložnosti vresničiti skušali. Angleška se bode pa pri tem podučila, da je za vojnega prijatelja že boljšega zaveznika poiskati treba, kakor je pa afganski emir Abdurrahman, katerega bomo danes ali jutri, ako bi ga Angleži zadostno z vojniki, denarjem in streljivom ne podprli, še na ruski strani videli, kajti njegovo prijateljstvo ravna se po številu gvinej, ki jih od Angležev vleče ali pa po številu palic, katerih se mu je od Rusov bati. Kako bode mož volil, pokazala bode bližnja bodočnost.

Vsakemu pazljivemu čitatelju moralo se je čudno zdeti, da so *Kitajci* ravno sedaj, ko bi bili zmagovalci, pripravljeni s Francozi mir skleniti. Res, čudno; tako dolgo, dokler so bili tepeni, niso o miru slišati hotli, sedaj pa, ko so Francozi tepeni in so toraj Kitajci na dobičku, obide jih kar naenkrat miroljubnost, kakršne jim je že zdavnej cel svet želel. Ta preobrat vršil se je le nekoliko pozneje, kakor oni s francoskem kabinetom. Sledil je tu takorekoč udarec za udarec: Negrier tepen, Kitajci zmagonosni, Ferry odstopi, Kitaj se pa za mir izreče! Pri natančnejem opazovanju vsega tega, kaže se, da morda niso bili Kitajci tako trmoglavji, kakor jih je Evropa slikala, pač pa je moral francoski minister Ferry kolikor toliko pripomoči, da se je spoznamljenje med Francozi in Kitajci tako zavleklo. In res časniki sedaj vso krivdo Ferriju podtikajo, češ, da je njegova prevzetnost kriva bila tolikošnjemu prelivanju krvi, ker je nameraval kitajsko dinastijo spoditi. To mu jo nevsahljivo sovraštvo do Francozov pri Kitajcih obudilo, kateri so zarad tega nasprotno sklenili ne poprej mirovati, da Ferryju stol spodnesó, kar se jim je, kakor znano, tudi posrečilo. Takoj na to so se pa, če tudi zmagovalci, za mir oglasili. Jeli ta želja po miru odkritosrečna in resnična, se pač ne dá odločno zatrdovati. Mogoče da je le zvijača, s katero bi radi Francoze preslepili, da jim bo mogoče v Evropi nakupljeno strelivo, puške, topove, parnike in drugo za vojsko namenjeno blago lahko in brez težave domu spraviti; kedar bodo pa zopet z vsem založeni, bodo pa iz novega pričeli svoje napade v Tonkinu in drugod, kjer se jim tuji narodi vsiljujejo. Mogoče je pa tudi, da jim je v resnici in v pravem pomenu na miru ležeče, toda kolikor je do sedaj kitajska prekanjenost znana, tega ne moremo lahko vrjeti.

Izvirni dopisi.

Iz Račne, 10. aprila. Od novega leta imamo sedaj že četrtočrtkrat povodenj. Te dni je vrela voda od vseh strani in hudournik „Šica“ pri izviru že tretji dan 10—12 metrov na visoko bruha vodo. Vse je že pod vodo in ako le 3—4 ure še dežuje — bo vas Račna pod vodo. Ljudje so krompir posadili, ječmen in oves z deteljo posjali in zdaj jim je voda vse vzela, in semena nimajo, da bi vdrgi sejali. Uboštvo je zavoljo vednih povodenj splošno in ljudje so že obupali in pravijo, da ne bodo več obdelovali zemlje, ker jim voda že 2 leti vse pobere. Z vozom proti Ljubljani zopet 8—10 dni ne bomo mogli iti. Bog pomagaj! Pri nas bo že leto 1885 tisto hudo leto 1886.

Z Dolenjskega, 12. aprila. (*Iz učiteljskih krogov*.) Vsak mlajši učitelj dobro vé, koliko sitnosti, truda, požrtvovalnosti in stroškov mu prizadeva druga skušnja „učiteljske sposobnosti“. Začetnik, večidel revež, ki mora skrbeti za hišno opravo, imajoč borih 400 gold. letne plače, se mora po vrhu tega še pridno pripravljati za drugo učiteljsko preskušnjo, ki ga stane obilo denarja. Za ubozega mladega učitelja iz kmetov je ta — rekel bi — nepotrebna skušnja — prava šiba, ki mu prizadene toliko stroškov. Prvič je treba plačati 8 gold. pristojbine in drugič mora pa še po cel teden drago živeti v glavnem mestu. Od kod naj mladi šolnik jemlje de-

narje? Mari mu je mogoče v teku par let prihraniti pri tako mastni plači potrebnih novcev za to preskušnjo? Vsak pametno misleč človek mi bode pri-trdil, da je to nemogoče, ker sleherni začetnik v svoji službi ima itak dovolj postranskih izdatkov za razne domače potrebe. — Treba bo toraj v viših krogih misliti na to, da se učiteljem to breme, kolikor mogoče zljajša, kajti sami lahko sprevidijo, da to učiteljski stan v materialnem obziru neizrečeno tare.

Da sem pa to v javnost spravil, je temu povod nek slučaj na Dolenjskem, ki se je pred kratkim pripetil. Nek učitelj namreč, ki ima še enkrat tako veliko plačo od drugih navadnih na novo v službo stopivših ljudskih učiteljev, je šel pred nekimi tedni delat dopolnilno preskušnjo iz jednega predmeta na D . . . Obrnil se je imenovani učitelj do c. kr. okr. šolskega sveta s prošnjo, naj bi mu v ta namen dovolil primerno remuneracijo, ker ga bode skušnja mnogo stala. Okrajni šolski svet mu res usliši prošnjo in dovoli majhno svotico iz okr. šolskega fonda, kar je hvalevredno. — Temu naj le še toliko dostavim, da bi bilo prav, ako bi se tudi drugim ljudskim učiteljem privolila jednaka „remuneracija“, ker ti so ravno tako potrebni — in morebiti še bolj, kakor meščanski, ker imajo veliko manjše plače. Sicer ni veliko upanja, da bi se v tem obziru kedaj kaj zboljšalo; ali vendar naj bi veljala za vse jednaka pravica! V tej zadevi se še lahko kdo drugi kaj oglasi.

Pravicoljub.

Domače novice.

(*K včerašnjemu volilnemu shodu*) sošlo se je precejšnje število volilcev, da so določili kandidate za dopolnilne volitve v mestni zbor v I. razredu. Zjediniili so se za dosedanja odbornika Ničmana, hišnega posestnika in trgovca in Josipa Tomeka, grajščaka. Kandidata dr. Josip Staré, hišni posestnik in Ivan Velkavrh, fabrikant, postavljena sta iz novega, ker sta se odbornika dr. Mosché in Fr. Peterca novi izvolitvi odpovedala. — V drugem razredu se je g. Bayer, c. kr. računski svetnik kandidaturi odpovedal in kandidira namesto njega g. Ljudevit Ravnikar, c. kr. sodnijski svetnik.

(*Pri današnjih dopolnilnih volitvah*) za mestni zbor voljeni so v tretjem razredu gg. Ivan Hribar, Franc Trtnik, Drag. Žagar in dr. Val. Zarnik.

(*Upravni odbor društva „Narodni dom“*) imel je dné 11. t. m. sejo, v kateri se je določilo, da se skliče letošnji občni zbor, v katerem se bode poročalo tudi natančno o vspehih loterije, v dan 15. maja, t. j., binkoštni torek. — Poleg tega se je radostno vzelo na znanje, da je mestni zastop Ljubljanski daroval vseh na njegovih 300 sreček pripadlih 10 dobitkov za društveni bazar ter se sklenilo izreči mu zato zahvalo odborovo. — Društveni bazar priredil se bode dné 11. julija v čitalnici in sicer ob enem z besedo, katero bo priredil čitalnični odbor svojim članom v spomin obletnice prihoda presvitlega cesarja v naše glavno mesto. — Konečno se je v tej odborovi seji pooblastil društveni tajnik, da organizuje nabiranje prostovoljnih krajevskih doneskov za društveni zaklad. V ta namen bodo se dale tiskat posebne marke po 10 kr. ter razposlale v zvezkih po 100 mark nabiralcem. Naj se oni rodoljubi, ki bi hoteli te marke razpečavati, blagovolé že sedaj oglasiti pri društvenem odboru.

(*Poslednja slovenska predstava*) v deželnem gledišči bila je sinoči. Kakor smo že minoli teden omenili, igrali so se „Banditje“, veseloigra v 4 dejanjih, in se je jako povoljno reševalo dejanje za dejanjem. Največ vredno bilo je tretje dejanje, kjer se je značaj veseloigre po spretnosti g. Gorazda (Kruhovec, sodnijski pisar v Kamniku), bliskoma spremenil v burko, ktera je jako dobrodejno vplivala na zbrano občinstvo. Večer je veljal osobito trem diletantom za benefico in to gospicema Vrtnikovi in Zvonarjevi in pa gospoda Danilu. Žal, da ste se zaslužni igralci tako ostentativno prezirali pri svojem nastopu, da niti najmanjšega priznanja za večmesečni trud ni bilo čuti, o kakem vencu ali buketu pa niti ne govorimo ne! To je očitna krivica, ki se je vrlima gospicema zgodila, ktere nikakor niste zaslužili in mislimo, da se prav nič ne motimo, ako si usojamo trditi, da so tukaj osobne spletke javno priznanje v kot potisnile. Plača, ki jo

slovenski diletantje za svoj trud dobivajo, je jako pičla, pri gospodčinah pa taista dostikrat še celó stroškov ne pokriva, ki jih imajo poleg truda za opravo igri primerno; je popolnoma toraj umestno, ako jim ob benefici hvaležno občinstvo v podobi kakega venca ali šopka svoje priznanje pokaže. Bolj srečen v tem oziru je bil g. Danilo, kterege je napolnjeno gledališče s ploskom in dvema venci sprejelo. Posebno krasne cvetke v enem vencu bile so cesarske podobice pogoldinarske vrednosti — 22 na številu — ako smo prav podučeni. Igralo se je, kakor na nitki, ter sta nam bila poleg gospie Zvonarjeve in Vrtnikove še jako po godu gg. Petrič in Slavko. Prvokrat v večji vlogi nastopil je g. Brak, predstavljajoč birača Ropotača, kterege je prav dobro kopiral. Vsega priznanja vredna bila je tudi godba c. kr. pešpolka baron Kuhn štev. 17. S tem je toraj za letos gledališka doba dokončana. Priznati nam je, da so si vrli diletantje z malimi izjemami vse prizadevali in se niso bali ne stroškov, ne truda, da so slovensko Talijo na takošnem stališči obdržali, ker se je lansko leto že dvomilo, ali bo kaj ali ne! La saison est morte, vive la saison!

(Seje mestnega odbora) v petek zvečer vdeležilo se je 17 odbornikov. Dr. Zarnik poročal je o prošnji Marije Plavčeve za vpokojnino in pogrebne stroške, ter predlagal, da naj se ji določi navadna pokojnina s 133 gld. 33 kr., ob enem pa naj se pripozná 7 otrokom izgojnin; za pogrebne stroške odkaže naj se ji 100 gld. Mestni odbor je vsemu temu pritrdil. Mestni odbornik Hribar stavil je samostalni predlog o napravi novega tlaka po nekterih ulicah in nekterih potrebnih hodnikov preko ulic in trgov. Govornik našteval je razne tlakove in se je konečno izrekel za napravo granitovega tlaka, kakor ga ima Dunaj, Gradec itd. po cestah, ktere so večjemu prometu in težkim vozom odločene. Tak tlak ne dela mnogo prahu in tudi blato se po njem ne zbira. Veljal bi za Ljubljano 37.728 gld. 54 kr. Predlog se je izročil v pretres in sporočilo finančnemu oddelku, kateri naj se sporazume z mestnim stavbarskim oddelkom ter naj konec meseca maja sporoča, da se bode delo še letos pričelo.

(Občni zbor trgovskega bolnišnega in penzijskega društva Ljubljanskega) vršil se je včeraj ob 11. uri v magistratni dvorani v navzočnosti 66 članov. Predsedoval je predsednik kranjske hranilnice vodja društvu, g. veletržec Aleksander Dreó, ki je zborovatelje prijazno pozdravil in izrekel udom vodstva, katerih triletna doba je z letošnjim letom potekla, zahvalo za njih človekoljubno vspešno delovanje na korist društva, isto tako zaupnim možem podružnice društva in pa usmiljenim sestram, ki tako izvrstno v društveni bolnišnici, ki je v hiralnici nastanjena, strežejo bolnikom društva. Spominja se g. predsednik tudi umrlih društvenikov, med njimi umrlega trgovca Kapus-a v Celji in društveniki v znamenje sožalovanja vstanejo od svojih sedežev. Pač umestno se nam zdi pri tej priliki opomniti, kako častno se ravnateljstvo poročilo spominja ranjskega rodoljuba g. Kapus-a v Celji. Isto pravi: „Najbolj vžaljeno nam je naznaniti, da je umrl gosp. Franc Kapus, trgovec v Celji in načelnik naše podružnice v Celjskem mestu. Isti je bil neprestano od leta 1852 član našemu društvu in bil kot tak in kot ud ravnateljstva za naše društvo l. 1856 in 1857 posebno delaven. Vstaviti je moral svoje delovanje v društvenem ravnateljstvu, ko se je preselil v Celje, da je tam pričel lastno kupčijo, bil je pa zmirom kot načelnik podružnice izredno delaven član društva, zato mu je ravnateljstvo tudi na rakev položiti dalo v sožaljenje venec.“ Iz poročila ravnateljstva o njegovem delovanji preteklo leto se razvidi, da je imelo društvo dohodkov 7755 gold. 36 kr., stroškov pa 4605 gold. 11 kr., tako, da je bilo preostanka 3150 gold. 25 kr. Skupno društveno premoženje je iznašalo koncem l. 1884 53.279 gold. 30 kr., od ktere svote je spadalo bolnišnemu zakladu 35.625 gold. 30 kr., penzijskemu zakladu pa 17.654 gold. Za podporo bolnikov v bolnicah, v lastni bolnišnici, v hiralnici in v drugih bolnišnicah izdalo se je 1021 gold. 63 kr., za podporo bolnikov zunaj bolnišnic 1724 gold. 36 kr., za pogrebe 202 gold. 68 kr., za penzije in podpore udov 890 gold. Za vse podpore izdalo se je l. l. 3838 gold. 67 kr. Umrlih udov se je društvo spominjalo 25. maja p. l. kakor vsako leto običajno s sv. mašo, ktera se je brala v kapeli hiralnice za dušni blagor vseh umrlih

in živih udov. Častnim članom društva izvoli se zaradi velikih izrednih zaslug za društvo g. bankir in veletržec Emerih Mayr. V imenu revizijskega odseka poroča g. Camilo Baumgartner, da je ves račun popolnoma v redu. Pred volitvijo naglašá društveni tajnik, g. Drahsler, naj se izvolijo le za društvo navdušeni delavni udjo v ravnateljstvo. Naj da bi volitev izpadla enem ali drugem po godu ali ne, naj zaradi izida volitve ravnateljstva nikdo ne mrzi društvu kot takemu pristopiti, kajti ravnateljstvo ima izvrševati le sklepe občnega zbora, po pravilih, društvo pa zastopajo društveniki v občnem zboru. Tudi namestnik vodje, za društvo mnogo zasluženi g. Treun priporoča voliti v ravnateljstvo le delavne, večše ude, kateri pa so tudi pripravljeni društvenim namenom žrtovati dragi čas. Nad 38 let, pravi g. Treun, se že trudi, da je vredil poslovanje društva, zato pa tudi želi, da bi ne bilo njegovo požrtovalno delo brezvspešno in tedaj priporoča naj se volijo v odbor res za društvo vneti gg. članovi. Pred volitvijo izjavi še g. Klemenčič zahvalo občnega zbora ravnateljstvu za izvrstno delovanje v korist društva. V ravnateljstvo bili so izvoljeni gg.: Aleksander Dreó, veletržec in predsednik kranjske hranilnice, Pavel Drahsler, poslovođa pri g. J. C. Majer-ju, Ludovik Jäsch, trgovski družnik, Matevž Treun, zasebnik, Emilij Ranthartinger, trgovski blagajnik, Škabrně Avgust, trgovec, Miroslav Soss, trgovec, Alfred Ledenik, trgovec in Dragotin Klemenčič, knjivovodja. V revizijski odsek so bili voljeni gg.: Kamilo Baumgartner, zasebnik, A. Jeločnik, hišnik in J. N. Plavec, trgovec. Kot namestniki gg.: Franc Kolmann, trgovec in hišni posestnik, Matej Ranth, trgovec in hišni posestnik. Potem se zborovanje zaključí.

(Volitve za državni zbor na Koroškem.) „Mir“ v svoji zadnji številki 10. t. m. Koroškim Slovencem v čvrstem spisu, ki smo ga zadnjič ponatisnili vsega, priporoča, da naj za državni zbor volijo, kakor se spodobi katoliškim kristjanom. Ob kratkem omenja, kaj so počenjali in kako so gospodarili liberalci, potem pa dostavlja, da imajo liberalci zdaj še samo tri dežele v polni oblasti, namreč Spodnjo Avstrijo, Šlezijo in Koroško. Kakor se nam danes poroča, to ni po vsem resnično; iz Spodnje Avstrije sedeli so zdaj že trije, in v začetku sedanje dobe celó štirje konservativni in katoliški možje v državnem zboru, namreč kmetska poslanca Oberndorfer in Ruf, pa velika posestnika Croy in pred par leti umrli opat Fröschel. Le Koroška in Šlezija niste imeli nobenega konservativnega poslanca, ampak le zgolj liberalce. Pri letošnjih volitvah se je pa nadejati boljšega vspeha. Na Spodnjem Avstrijskem se nadejajo katoliški kmečki volilci zmage še v več okrajih, kakor doslej; v Šleziji bodo konservativni volilci liberalcem vzeli nekaj dosežanih mandatov, in zeló nas veseli, da se tudi na Koroškem obrača na bolje. „Tri lepe in velike doline: podjunska, rožna in labudska, so pokazale že pri lanskim volitvah, pravi „Mir“, da nočejo več liberalcem delati tlake. Zdaj se giblje pa tudi že na Zili in v Celovski okolici. Zato, ljubi Slovenci, če hočete, da se povrne v našo deželo stara poštenost, stara pobožnost, stara bratovska ljubezen in staro pošteno veselje, potem morate trdno stati na naši strani, liberalcem dati slovó, voliti pa prave, poštene, krščanske može za svoje poslance.“ Iz Kanalske doline se o tej zadevi „Miru“ poroča: „Liberalci se že zdaj pripravljajo na volitve in mislijo, da bodo tudi letos zmagali po celem Koroškem. Slovenci se pa tudi zbujajo. Za poslanca Wrana mi Kanalčani ne maramo, saj nismo še nič slišali, da bi bil za nas kaj storil ali govoril. Nemški liberalci pa se potegujejo za njega; saj jih uboga v vseh rečeh. Mi Slovenci ne bomo volili nemškega liberalca, ampak takega moža, ki se bo poganjal za sveto vero, za slovenske pravice in za ubozega kmeta. Rožani in Kanalčani bomo stopili pod slovensko zastavo; da bi le tudi Zilani potegnili z nami, potem je zmaga v Beljaku naša.“ Bog daj, da bi nade vrlih rodoljubov slovenskih ne bila zastoj!

(Gosp. Povše), deželni poslanec na Goriškem in vodja slov. oddelku kmetijske šole v Gorici, preselil se bode v kratkem času v Ljubljano. Kakor smo že poročali, odpovedal se je gosp. Povše zaradi slabotnega zdravja vsakemu javnemu poslovanju in si le miru in pokoja želi.

(Pokroviteljstvo) nad šolo Benediktinarc pri sv.

Ciprijanu v Trstu sprejela je nadvojvodinja Štefanija ter ob enem dovolila, da se sme šola po njej imenovati.

(Dr. David Stavčević) bavi se že več časa v Trstu, kakor „Edin.“ poroča. Na popotovanji je v Pariz s svojo mlado soprogo.

(Postava) za vrejevanje Savinje od Mozirja do Celja, kakor jo je sklenil štajarski deželni zbor, zadobila je najvišje cesarjevo potrjenje.

(Iščejo) zgubljeno poštno vrečo, ki je na 3. m. m. med 3 in 6 uro zjutraj iz Ljubljane s poštnim vlakom v Laški Trg na Štajarskim došla in 200 goldinarjev denarja vsebine imela, pa ji nikjer ne morejo na sled!

(Konjske dirke) imeli so velikonočni teden na Goriškem, in se jih je mnogo ljudstva vdeležilo. Pehali so se za prva darila Lahi, domačini, Tržačani in Dunajčani; poslednji so vse posekali in prva ter najbogateja darila dobili.

Telegrami.

Dunaj, 13. aprila. Avstrija in Nemčija prizadevate si v Londonu in Petrogradu, da se bo mir ohranil. Nadjati se je, da se jima posreči.

Bruselj, 13. aprila. V vozu, kjer je blaznen človek okna pobil, ni bilo ne kralja, ne kraljice in ne avstrijskega cesarjeviča.

London, 13. aprila. „Standardov“ poročevalec pri Lumsdenovi misiji brzojavlja 7. aprila, da se Rusi ob reki Murghab dalje pomikajo. S Komarovovim sporočilom so vsi listi (to seveda angleški) nezadovoljni.

Tuji.

10. in 11. aprila.

Pri **Maliči**: Manhardt, inženir; Kirehhof, Schneider, Glauber, Glas, Amon, Rausch, trgovci; Dr. Vilibald Bandt, zasebnik, z Dunaja. — Hofbauer, trg. z lesom, s soprogo; A. Müller, trg. pot., iz Trsta. — J. Ibler, časnika, iz Zagreba. — Berner, Prinz, Brust, Hirner, trgovci, z Dunaja. — Rudolf Urbach, trgovec, iz Budapešte. — H. Boskovits, fabrikant, iz Budapešte. — Baron Svitti, c. k. major, iz Gradea. — Alojzij Tavčar, stavbeni mojster, s soprogo, iz Ljubljane.

Pri **Slonu**: F. Vidie, Kopp, trgovca, z Dunaja. — Fr. Vaček, župnik, iz Jelene. — Herm. Rössmann, sladčičar, s soprogo, iz Pančove. — C. B. Mally, fabrikant, iz Tržica. — E. Basadonna, zasebnik, iz Milana. — C. A. Jelousegg, blagajnik, s soprogo, iz Trsta. — Ljudevit Fein, agent, z Ogerskega. — Ernst Godina, trgovec, iz Grivina. — Ig. Jelene, trgovec, s sinom, iz Karlova.

Pri **Bavarskem dvoru**: Tomino in Brinovic, konjska kupea, iz Trsta. — Avgust Reehfeld, c. k. ognjičar, z družino, iz Gorice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Franc Karara, oskrbnik, iz Leskovea. — Franc Zergol, iz Ljubljane. — M. Kirn, zasebnik, iz Reke.

Pri **Virantu**: Lovro Mencinger, župnik, iz Gola. — J. Schauta, logar, iz Hauerstiela. — Janez Cigoj, c. k. avskultant, iz Rudolfovega.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

13. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	79 gl. 90	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	80 „ 30	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	105 „ 40	„
Papirna renta, davka prosta	95 „ 20	„
Akcije avstr.-ogerske banke	839 „ —	„
Kreditne akcije	281 „ 80	„
London	125 „ 90	„
Srebro	— „ —	„
Francoski napoleond.	9 „ 93	„
Ces. cekini	5 „ 86	„
Nemške marke	61 „ 45	„

Razglas.

(1)

V Laniščih pod Ljubljano v Šmarjski fari se bo pri cerkvi sv. Uršule nov stolp delal. Kdor želi tesarsko ali kleparsko delo, ali oboje skup prevzeti, naj pride v torek po drugi nedelji po Veliki noči, to je:

21. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne,

v Lanišče, kjer se bo imenovano delo po očitni dražbi oddajalo.

Od cerkvenega predstojništva

11. aprila 1885.

Andr. Drobnič,
dekan.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobiva knjiga:

„Ne v Ameriko!“

Spisal Jak. Aléšovec.

Cena 1 gl., po pošti 5 kr. več.

Tisk „Katoliške“ Tiskarne v Ljubljani.